

L'ANY ALEXANDRE DE RIQUER

JOSEP MARIA SOLÀ

El passat 13 de novembre es van commemorar els cent anys de la mort de l'artista modernista Alexandre de Riquer (Calaf, 1856 - Palma de Mallorca, 1920). A principis d'any, el departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya declarava aquest 2020 Any Alexandre de Riquer i Inglada, comissariat per l'escriptora vilanovina (de Vilanova i la Geltrú), Teresa Costa-Gramunt, que hi ha dedicat esforç, treball, il·lusió i molt de talent (llegiu, per exem-

ple, el seu article *Alexandre de Riquer, il·lustrador* (publicat a la Revista del Col·legi de Doctors i Llicenciats (digital), 146, novembre 2020).

Val la pena fer unes quantes indicacions al voltant d'aquesta efemèride a fi que els anoiencs, fills de la comarca on va néixer l'artista, i la resta de ciutadans del país no ens oblidem del seu mestratge.

Teresa Costa-Gramunt ha posat en funcionament un web —que s'actualitza periòdicament— completíssim i visualment molt ben fet que us agradarà de visitar: cultura.gencat.cat/anyalexandrederiquer. No hi falta res i et fas una idea global i minuciosa de la seva dimensió humana i artística (Riquer encarna l'artista modernista polifacètic: autor d'una obra d'art total, com volia Wagner).

Malgrat que la pandèmia que ens tenalla ha obligat a suspendre o a ajornar molts dels actes oficials previstos, fins ara s'han reeditat tres llibres (tots introbables) de Riquer: va obrir el foc Edicions de l'Albí (març del 2019) amb la reedició (i els dibuixos originals) de l'únic llibre de proses d'Alexandre de Riquer: *Quan jo era noi* (en vam parlar en aquesta mateixa secció en el núm. 62 de la *Revista d'Igualada*). El desembre del 2019 sortia *Poema del bosc* (Adesiara editorial), tal volta el llibre de poemes més notable de l'autor. El juny d'enguany ha sortit *Petons* (Editorial Trípede), un poemari recuperat pel professor Eliseu Trenc i ja publicat el 1978 a Calaf en un llibre homenatge al

seu fill il·lustre coordinat per Joan Graells (de l'Arxiu Graells-Castellà és també la foto de Riquer que encapçala aquest article). Finalment, coordinat per Teresa Costa-Gramunt i Marta Pérez i Sierra, acaba de sortir al mercat *Vésten en'layre* (Témenos edicions), un magnífic homenatge a Alexandre de Riquer en què, a partir de diversos fragments dels seus poemes en prosa pertanyents al llibre *Crisantemes* (1899), escrit en català prefabrià, disset poetes i un músic componen disset poemes originals i una partitura musical (amb lletra de Riquer): un llibret absolutament entranyable.

Per acabar, us ofereixo tres curiositats de l'univers Riquer que us poden interessar: 1. La tieta de Riquer era Antònia Inglada i Moragas, jove vilanovina bellíssima de qui es va enamorar perdudament Manuel de Cabanyes, l'únic poeta romàntic que ha tingut Catalunya: li dedica un poema "A ..." en el seu *Preludis de la meua lira* (1833). Manuel de Cabanyes va ser immortalitzat com a Jeroni Campdepadrós, protagonista de la novel·la *Un lloc entre els morts* (1959) de Maria Aurèlia Capmany.

2. En el seu segon viatge a Londres (1894), Riquer hi tindrà la seva revelació: hi descobrirà els prerafaelites, i es familiaritzarà amb l'Arts & Crafts Movement de William Morris (rehabilitar l'artesanaria i les arts aplicades a fi d'embellir l'entorn quotidià de l'home). També hi va admirar l'Aesthetic Movement d'Aubrey Beardsley, i hi va conèixer Oscar Wilde.

3. A la seva casa-taller del carrer de la Freneria, 5 (al cor del barri gòtic barceloní), veritable centre d'art, música i literatura freqüentat pels artistes més importants de l'època, una joveníssima Aurora Bertrana, estudiant de violoncel, s'enamorà d'Emili, el fill gran de Riquer, que morí sobtadament als trenta anys (pare del catedràtic de la UB Martí de Riquer).

Potser seria bo que ens féssim nostra la divisa que Alexandre de Riquer va utilitzar sempre en la seva vida: «Bellesa intel·lectual i bondat espiritual», i encara més en aquests temps convulsos i desconcertants que ens ha tocat de viure.